

Antiføroysk sum altíð

Oddagrein

TAD er av altavgerandi týðningi, at peninga-marknaðurin og einstaklingurin hava álit á føroysku lánsbrøvunum, annars verða tey ikki seld. So einfalt er tað. Men tað tykist tibetur sum, at marknaðurin hevur álit á brøvunum og sölun gongur væl. Men hetta hóvar sum vera man ikki Dimmu og borðreiðir hon tí við einari søgu, ið bert kann hava eittans endamáli: at skapa misálit á lánsbrøvini. Undir yvirskriftini »Lánsbrøvini Dødens Pølse« verður øll skipanin við lánsbrøvunum gjørd til einkis. Niðurstaðan er klár og greið: keypið ikki lánsbrøvini, tað er sum at blaka peningin út av vind-eyganum! Víst er tað fyrrverandi bankamaður, sum málber seg á hendan hátt, men við yvirskriftini hevur Dimma gjørt orðini til síni og prógv verður einki ført fram fyri, at bankamaðurin hevur rætt. Hevur lesarin (í hesum føri iløgustovnar og spararar) í einum so álvarsomum og so viðbreknum máli ikki krav upp á ítaklig prógv fyri pástandinum um, at lánsbrøvini eru til meiri skaða enn gagn?

AFTURAT hesum kemur, at tað er av størsta týðningi fyri búskapar- og figgjarpolitikkin, at hugskotið við lánsbrøvunum eydnast. Eydnast hetta ikki, so verður ógjørligt at figgja hallið á figgjarlógini og so dettur allur endurreis-ingarpolitikkurin hjá landsstýrinum og lögtingsmeirilutanum á gólvið. So kunnu vit spyrja, er endamálið við slíkum journalistikki annað enn ein roynd at torpedera royndirnar hjá samgonguni at endurreisa búskapin í Føroyum? Tað hevur Dimma loyvi til, men eigur minstakravið ikki samstundis at vera eitt sindur av sakligheit og javnvág?

SUM kunnugt er longu selt fyri 80 milliónir í lánsbrøvum. Vandin fyri, at nakað skal eydnast, nú alt annars tykist at miseydnast okkum froyingum, er stórur og tí verða hesi tíðindi borðreið sum »Dødens Pølse«.

UM lánsbrøvini gerast »Dødens Pølse« kann bert tíðin vísa. Vit halda bert eina veruliga og ektada »Dødens Pølse« vera í Føroyum. Henda pylsan eitur Dimmalætting og verður borðreið við henni í hvørjum húsi. Henda ábyrgd tykist ikki tyngja, tey sum borðreiða. At fáa henda ljósaslekkjara borgan inn um dýrnar í 117 ár kann einki fólk sleppa heilt snikkaleyst frá. Ja, tað er nóg væl, at vit eru so fræg, sum vit eru, eftir 117 ár við niðurgerðing av allari sjálvbjargnisstremban og illeitan inn á alt, sum ber á brá av, at vit skulu standa á egnum beinum. Viðgerðin av lánsbrøvunum er eitt skúladæmi heilt eftir bókin! Her má einki sleppa at eydnast. Her skal verða líka so óskukalt aftur, sum tað var í teimum øldum, tá danir ráddu einsamallir í Føroyum. Men Dimma skal fáa annað at siggja!

Sosialurinn

Um uppskot til figgjarløgtingslóg fyri 1995

Føroya Handverksmeistarafelag og Føroya Handverkarafelag hava sent Føroya lögtingi og Føroya landsstýri soljóðandi skriv um figgjarlógaruppskotið

Í uppskotinum til figgjarløgtingslóg fyri 1995 er játtanin til Tekniska Skúla í Tórshavn skerd 3 milliónir. Men ikki nóg mikið við tí. Landsstýrið leggur seg eisini út, hvar sparingarnar skulu vera.

Í skrivi dagf. 30.11.94 boðar Landsskúlafyriritingin skúlanum frá, at landsstýrið játtar ikki stuðul til skúlagongd hjá læringum í hárfriðkanaryrkinum.

Í Sosialinum frá hósdegnum 01.12.94 sigur Eilif Samuelsen, landsstýrismaður, at »skúlin varðveittur SIT útbúgvina og at-støðisútbúgvina (verk-

staðarútbúgvina), ... men at tað ikki longur bertil hjá skúlanum at taka ímóti bil- og frísørslærlingum«.

Føroya Handverkarafelag og Føroya Heimverksmeistarafelag mótmæla í fyrsta lagi, at landsstýrið leggur seg út í, hvar ið sparringar skulu gerast.

Í øðrum lagi mótmæla feløgini, at landsstýrið ikki ráðfærir seg við skúlan, Læraráðið, sum ráðgevandi stovn hjá landsstýrinum, ella vinnuna.

Í triðja lagi mótmæla feløgini, at landsstýrið leggur vælvirkandi og skipaðar handverksútbúgvingar nið-

ur, útbúgvingar, ið tey ungu kunnu brúka allastaðni í heiminum, men heldur játtar pening til dyru nýggju skúlaútbúgvina, SIT, ið ikki gevur teimum ungu nakra kompetansu til framhaldandi handverksútbúgv-ing, hvørki í Føroyum ella uttanlands.

Somuleiðis halda feløgini, at landsstýrið heldur átti at varðveitt yrkisútbúgv-ingarnar enn at játta nógvan pening til »Ung í arbeiði«, sum hvørki gevur teimum vinnu- ella lestrar-førleika.

Uttan mun til yrki, heitir handverksvinnan tí inniliga

á hvønn einstakan lögtingslim um at steðga landsstýrinum at fremja slíkan vit-leysan útbúvgarpoli-tikk, ein poliuttik, ið m.a. forðar okkara unga fólk at verða við í eini oljuvinnu, sum í roynd og veru er byrj-að.

Heilsan

Vilhelm M. Johannesen,
form. Føroya
Handverks-
meistarafelags

Hogni Højgaard,
form. Føroya
Handverkarafelags

Lesarabrøv

Den norske dobbeltmoralen!

Den norske dobbeltmoralen kommer mere og mere frem i lyset. Ikke fordi dette er noget nyt og ukjent. Tværtimot, så har norske fiskere et særdeles dårligt ry blandt sine frænder.

Noget af det mest groteske eksempel om den norske dobbeltmoralen, var dengang i femti-årene, da norske fiskere med stjålet dynamit, sprængte titusinder af førsteklases torsk på grønlandske fiskerfælder. Ifølge øjenvitner blev kun halvdelen behandlet og taget med hjem til Norge.

Ifølge aviser og fjernsyn truer Norge nu med at reducere kvotaen i Barentshavet for 1995. Ingen på Færøerne godtager denne uforskammede

indstilling fra norsk side. Hvem har fisket ulovligt hos hvem?

Skal færøske fiskere straffes fordi udenlandske skibe har drevet fiske i international farvand ved Barentshavet? Lat os ikke lidt på den faktiske sandheden.

Dette er virkeligheden!

1. Norge sender sine dyreste trawlere til fiske ved New Sealand. Disse trawlere har ingen chance i norske farvande. Disse norske super-trawlerne har ingen kvote i Norge eller i New Sealand!

2. Norge har ingen kvote i Alaska. Alikevel har norske

fiskere nedfisket og ødelagt hele fiskebestanden kring Alaska. Disse skibe og fisk-ere har fået fuld støtte fra den norske regering og er finansieret af den norske bankverden.

3. Norske trawlere har været og er stadigvæk stærkt engageret ved New Foundland og har medvirket til at nedfiske torskebestanden i Canada.

4. Et betydeligt antal norske trawlere fisker rådfisk syd for Island, lige udenfor den islandske 200 mil grænse.

5. En betydelig del af den norske handelsflåde sejler under bekvemmeligheds flag.

Ikke så få norske fartøjer er indregistreret i Panama.

6. Norge står som en af banabryderne når det drejer sig om indregistrering under fremmed flag. Og her drejer det sig udelukkende om bekvemmeligheten og udgiftsbesparselser.

Nu er I her på øerne og selvfølgelig får I opleve den velkendte færøske gæstfriheden. Men tro ikke, at vi underverderer den uvenlige og direkte fjentlige holdning, som Norge udøver i dobbeltmoralens navn.

Jørmund Vågadal

Hví eri eg ímóti fosturtøku?

Er tað ikki gott at liva?

Eg og tú kundu líka so væl havt endað okkara dagar í einum ruskilatið, men vit sluppu við lívinum.

Øll hava rætt til lív, eisini um tað ikki altíð er lætt.

Um ein kvinna er vorðin við barn, so er lív og verður tað tík-ið burtur, so má lívið takast, um vit vilja tað ella ikki.

Eg vænti ikki, at nakar vildi dripið eitt barn við vilja. Fyri mær er tað eitt barn, eisini áðrenn tað kemur út í ljósið.

Um kvinnan ikki ynskir sær barn, skuldi hon so ikki hugsa um tað eitt sindur áðrenn hon er komin so langt sum at vera vorðin við barn?

Tibetur eru fólk farin at arbeiða við at ráðgeva og á annan hátt verja rættin hjá ófóðda

barninum. Tey hava rós uppi-borið!

Altíð verður nógv gjørt burtur úr lívinum hjá mammuni, um hon nú velur at fáa barnið, serliga um hon er ung ella í eldra dananum og hvat nú um barnið er brekkað? Nógvar eru tær ungu mammurnar og eg ivist ikki í, at tær flestu klára tað fínt. Munnu tey avvarðandi ikki eisini gleðast, tá ið barnið er fott?

Tað er ein stór lóta at sita við nýfóðda barninum í fanginum, tað er eitt stórt undur. Síðan gleðin við at fylgja barninum í uppvekstrinum, tað kann ikki metast við nakað annað. Sjalvandi er eisini strævið til tíðir, men tað er vist eisini strævið, um tú velur at taka barnið í móðurlívi. Munnu ikki lötur

koma, har tú hugsar um hetta barnið? Mundi tað vera genta ella drongur? Brún ella blá eygu? Hví gjørdi eg hatta? Osfr.

Næstan øll munnu vera samd um, at tað er skeivt at drepa menniskju. Er hetta líta ikki menniskja? Vit broystast líka frá tí vit eru gittin og allan vegin upp í aldurdomin. Eg trúgi, at eins og vit kallast menniskju, tá vit eru fœdd og eisini tá vit eru gomul, so er ikki undantak áðrenn vit eru fœdd.

Fosturtøka sigst ikki at vera frí í Føroyum, men er tað veruliga í so nógvum førum (í 1993 54, uppl. Elin Lindenskov).

At lívið hjá mammuni er í vanda?

At enda vil eg spyrja Elina Lindenskov: Er fosturtøka ikki

ræðulig? Eisini um tað eftir tínum tykki »bert« eru 54 um árið?

Er munur á at hugsa um lívið hjá ungu gentuni og lívið hjá barninum?

Er ikki frægari at vera »klekimamma« enn at drepa ófóðda barnið?

Hvøru skuldi heldur tíkið avleiðingarnar av gerðini hjá ungu gentuni? – Barnið?

Fær neyðstíka kvinnan tað betur, um hon drepur ófóðda barnið?

Um barnið ikki klárar at liva, eftir at tað er fott, hví so ikki lata tað doyggja á náttúrligan hátt? (Og veit nakar tað frammanundan?)

Eg spyrji bara!

Kristfríð Tyril